

موافقتنامه سه جانبه

میان دولت انتقالی اسلامی افغانستان، حکومت جمهوری فرانسه

و کمیشنری عالی سازمان ملل متحد در امور پناهنده گان UNHCR

حکومت فرانسه، دولت انتقالی اسلامی افغانستان و کمیشنری عالی سازمان ملل متحد در امور پناهنده گان که منبند به نام (طرفها) یاد میگردند.

- با تصدیق اینکه ترک و برگشت به یک کشور حق مسلم و بشری تمام اتباع آن کشور بوده و در ماده (۱۳) فقره (۲) اعلامیه جهانی حقوق بشر سال ۱۹۴۸ و ماده (۱۲) میثاق بین المللی (۱۹۶۶) در مورد حقوق مدنی و سیاسی تسجیل یافته است.

- با یادآوری اینکه موافقت در مورد تدابیر موقتی در افغانستان الی تاسیس مجدد ادارات حکومتی دایمی تحت سرپرستی سازمان ملل متحد به تاریخ ۵ دسامبر سال ۲۰۰۱ در شهر بن به امضاء رسیده است (موافقتنامه بن)، که اساسی را برای نیل به صلح دایمی، وحدت ملی، مصالحه و انکشاف اجتماعی و اقتصادی در افغانستان گذاشته و با اشاره به اینکه پیشرفتهای رونما گردیده با ایجاد دولت انتقالی اسلامی افغانستان مورخ (۲۲) جون سال (۲۰۰۲) و بدنبال آن تدویر لویه جرگه اضطراری، تلاش های صورت گرفته درین راستا میباشد.

- با استقبال از این حقیقت که تعداد کثیری از اتباع افغان قبلاً از کشورهای همسایه به وطن برگشت نموده و تعداد زیادی نیز با داشتن مهارت ها و تجربیات ارزشمند، در حال برگشت اند.

- با در نظر داشت عقد پیمان در امر مساعدت به عودت داوطلبانه، آبرومند، مصنون و منظم غرض تکمیل یک مرحله موفقانه استقرار مجدد افغانها در داخل افغانستان، آنها نیکه در فرانسه بسر برده و عودت را برگزیده اند.

- با ذکر آرزومندی طرفها، بمنظور همکاری با یکدیگر بخاطر رعایت کامل حقوق بین المللی بشرو معیارهای بشری خاصاً در مورد عودت کسانی که از بیم تعقیب، آزار، اذیت و کشمکشهای مسلحانه دیار خویش را ترک نموده و اکنون شرایط برای بازگشت آبرومندانه و مصنون شان آماده است.

- با شناسایی ضرورت ایجاد یک چهارچوب برای چنین همکاری، بخاطر پلانگذاری مناسب و همچنان حصول توافق در مورد شیوه و اصول معین برنامه های عودت داوطلبانه و استقرار مجدد که عندالتقاضا، از جانب سایر سازمانهای حکومتی و غیر حکومتی مورد حمایت قرار خواهند گرفت.

ذیلاً به موافقه رسیده اند.

ماده اول

حدود

این موافقتنامه هر تبعه افغان را که در قانون افغانستان از آن تعریف بعمل آمده و در کشور فرانسه اقامت مینمایند بعد از این بنام "افغانها" یاد میگردند بدون ملاحظه موقف حقوقی وی تحت پوشش قرار میدهند.

ماده دوم

اهداف

با این موافقتنامه، طرفها خواهان گذاشتن بنیاد یک پروسه دقیقاً هماهنگ، مرحله وار و بشری، عودت داوطلبانه مساعد شده افغانهای مقیم فرانسه میباشد که اولویت عودت مصنون، آبرومندانه، شرایط داخل افغانستان و پروگرامهای عودت داوطلبانه برای افغانها از سایر کشورها را در نظر می گیرد، میباشد.

ماده سوم

عودت داوطلبانه

طرفها، بدینوسیله تصدیق مینمایند که عودت تمام افغانها، مطابق به اراده آزاد آنها متکی به درک آنی از شرایط محلات مورد نظر عودت و هرگونه ادامه اقامت شان در فرانسه صورت میگیرد.

افغانهاییکه برای ایشان مقام پناهنده گی یا کدام وضعیت حقوقی دیگر در فرانسه اعطا گردیده است، میتوانند در صورت خواهش عودت داوطلبانه به کشور اصلی شان، از مزایای ذکر شده در موافقتنامه هذا مستفید گردند.

افغانهای که بصورت غیرقانونی در فرانسه اقامت دارند نیز میتوانند از مساعدت ذکر شده از طریق ارایه درخواستی قبل از تاریخ اول مارچ ۲۰۰۳ برخوردار گردند.

در مطابقت با کنوانسیون ۱۹۵۱ در مورد وضعیت پناهندگان و پروتوکول ۱۹۶۷ بدیل های عودت داوطلبانه که از دید قوانین بین المللی نیز قابل قبول اند، در قسمت افغانهای که نیازمندی های حمایتی یا دارای ضروریات مجبره بشری که توجیه کننده تمدید اقامت خویش را در فرانسه باشد نبوده ولی از انتفاع پروگرام عودت داوطلبانه که درین موافقتنامه تسجیل یافته است ابا می ورزند، تطبیق خواهند شد.

پروسه عودت افغانهاییکه بدون ضروریات حمایت ویا بدون نیازمندی های مجبره بشری اند، بصورت مرحله وار، تدریجی بتعداد قابل انسجام وبادرنظر داشت مقتضیات اسایش کافی انجام خواهد شد.

ماده چهارم

ورود مجدد

دولت انتقالی اسلامی افغانستان ورود مجدد اتباع خویش را خواهد پذیرفت وتاجانیکه ممکن است در تشخیص تابعیت افغانی افرادیکه قصد استفاده از مساعدت تحت این موافقتنامه را دارند در کوتاه ترین مقطع ممکن زمانی مساعدت خواهد کرد. دولت انتقالی اسلامی افغانستان وحکومت فرانسه درین خصوص همکاری همه جانبه خواهند نمود.

ماده پنجم

تضمین های عودت

حکومت انتقالی اسلامی افغانستان با سایر طرفهای ذیربط، اقدامات لازمه را اتخاذ خواهند کرد تا افغانهای خارج کشور بدون ترس، اذیت، تهدید، شکنجه، تبعیض، تعقیب قانونی یا سایر اقدامات جزایی بوطن خویش عودت نمایند. این تضمین امنیتی حق مقامات ذیصلاح افغان را جهت تعقیب و پیگرد جنایت کاران جنگی، مرتکبین جنایات بشری را که در قوانین بین المللی تعریف گردیده است یا مرتکبین سایر جرمهای شدید اجتماعی، از قتل افرادی مصدومیت شدید بدنی، نقض نخواهد کرد.

دولت انتقالی اسلامی افغانستان ضمانت های مندرج در فرمان شماره (۲۹۷) مورخ ۱۳۸۰/۳/۱۳ (۳ جون ۲۰۰۲) را که در مورد عودت داوطلبانه ومصنون را از کشور فرانسه نیز در بر میگیرد، در نظر خواهد داشت، این ضمانت ها حق بازیافت وحصول دارایی های منقول وغیر منقول عودت کننده را نیز در بر میگیرد.

ماده ششم

ازادی در انتخاب محل بودوباش

جانب دولت انتقالی اسلامی افغانستان تصدیق مینماید که افغانهای عودت کننده از خارج جهت مسکن گزینی در محلات سکونت قبلی خویش با هر محل دیگری در داخل افغانستان، آزاد خواهند بود.

ماده هفتم

برقراری مساوات و برابری

جانب دولت انتقالی اسلامی افغانستان می پذیرد که حالات حقوقی افغانهای عودت کننده از کشور فرانسه، از قبیل تغییرات رخ داده بشمول توالد، وفیات، فرزند خوانده گی ها، ازدواج و طلاقها را قبول مینماید. جانب افغانستان همچنان طوریکه مقتضی باشد تساوی مهارت های اکادمیک وحرفوی، دیپلوم ها وتصدیق نامه های افغانها را که هنگام اقامت در فرانسه بدست آورده اند، مورد شناسایی قرار خواهد داد.

ماده هشتم

نقش UNHCR

نقش UNHCR در مساعدت، تسهیل ونظارت از پروسه عودت افغانها، برای تامین عودت داوطلبانه وانجام آن مطابق به ایجابات بشری در شرایط مصنون وآبرومندان، توسط دوطرف دیگر کاملاً احترام خواهد گردید.

ماده نهم

ارایه معلومات وحساس سازی

حکومت فرانسه و UNHCR، در صورت لزوم به کمک سایر سازمانهای مربوطه، در ارایه اطلاعات واقعی و دقیق برای افغانهای که تحت پوشش این موافقتنامه قرار میگیرند همکاری همه جانبه خواهند نمود. تالیسان تصامیم خویش در مورد عودت و اسکان مجدد شان در داخل کشور را، در اطلاع کامل از حقایق اتخاذ نمایند.

دولت انتقالی اسلامی افغانستان تمام تدابیر لازم را به منظور ایجاد شرایط مساعد در جهت اسکان مجدد مصنون و ابرومندانۀ عودت کننده گان وحساس سازی آنها، اتخاذ خواهد نمود.

ماده دهم

مشورت و اسناد سازی

UNHCR در مشوره با فرانسه در صورت لزوم به کمک سازمانهای غیرحکومتی، در تعاقب مسنولیت وظیفوی خویش غرض تامین ماهیت داوطلبانه بدون تصمیم عودت، مناسب ترین طرق مشورت دهی افغانهای خواهان عودت را تدارک خواهد دید.

فورم های خانه پری شده، (VRFs) عودت داوطلبانه هک از جانب مقامات در همکاری با UNHCR در داخل فرانسه صادر گردیده و توسط هر فرد (مرد وزن بالغ افغان) امضاء گردیده اند، از جانب طرفها منحث سند معتبر مسافرتی افغانهای که تحت پوشش این موافقتنامه سه جانبه عودت مینمایند. الی منزل مقصود شان در داخل افغانستان، به رسمیت شناخته خواهد شد. هدف از فورم های (VRFs) جمع آوری اطلاعات شخصی یا فردی نمیشود.

دولت انتقالی اسلامی افغانستان، در مواردی که افغان های خواهان عودت مدارک مبنی بر تثبیت هویت افغانی خویش را در دست نداشته باشند، تقاضای مدارک هویتی ننموده و بدون معطلی از طریق نماینده گی دیپلوماتیک خویش در فرانسه برای شان اسناد شناسایی صادر خواهد نمود. حکومت فرانسه هزینه صدور این مدارک را برای افغانهای که تحت این موافقتنامه سه جانبه به کشور خویش عودت می نمایند، پرداخت خواهد نمود.

ماده یازدهم

حفظ وحدت فامیلی

در مطابقت با اصل حفظ وحدت فامیلی عودت کننده گان، فرانسه در همکاری با سایر طرفها، تمام تلاش ها ی خویش را بخرچ خواهد داد تا عودت فامیل های پناهنده گان را که تمام اعضای آنها موافق به عودت باشند، بصورت واحد (دسته جمعی) تامین نموده و از جدایی (تجزیه) غیر داوطلبانه جلوگیری نماید.

هرگاه چنین تلاش ها به ناکامی انجامد، طرفها در صورت اقتضا ایجاد یک میکانیزم جهت توحید مجدد آنها را در افغانستان ویا در فرانسه، در نظر خواهند گرفت.

برای حفظ وحدت فامیلی، آنعده همسران ویا اطفال افغانهای عودت کننده که خود اتباع افغانستان نمیشوند اجازه دخول و اقامت را در افغانستان خواهد داشت. به همین ترتیب این اصل در قسمت دخول و اقامت همسران و اطفال افغان های متوفی که برای حفظ وحدت و پیوند های فامیلی خواهان دخول و اقامت در افغانستان اند، در نظر گرفته میشود.

بنابراین دولت انتقالی اسلامی افغانستان در مطابقت با مواد قوانین ملی خویش در مورد مسافرت و اقامت اتباع خارجی، تنظیم نموده و اعطای تابعیت را برای شان بطور مساعد و مطلوب در نظر خواهد گرفت. صدور ویزه ها به این منظور توسط نمایندگی دیپلوماتیک افغانستان در فرانسه صورت خواهد گرفت.

ماده دوازدهم

اقدامات ویژه در قسمت افراد آسیب پذیر

طرفها، اقدامات خاصی را با منظور تامین حمایت حقوقی کافی، مساعدت و مواظبت از گروه های آسیب پذیر در جریان پروسه، عودت و اسکان مجدد اتخاذ خواهند نمود. طرفها توجه خاصی را در قسمت اطفال بی سرپرست میذول خواهند نمود.

ماده سیزدهم

دسترسی بین المللی قبل وبعد از برگشت

UNHCR جهت توفیق در اجرای موثر فعالیت های بین المللی حمایتی و مساعدتی خویش و فراهم اوری تسهیلات لازم را در راستای تطبیق این موافقتنامه، دسترسی آزاد وبدون ممانعت به افغانهای که در فرانسه زندگی نموده وتحت پوشش این یادداشت تفاهم قرار می گیرند خواهد داشت. وهمچنان UNHCR به مجموع عودت کننده گانی که احتمالاً در نقاط مختلف افغانستان از جمله میدان های هوایی موقعیت دارند دسترسی بدون قید و شرط خواهد داشت. به همین منوال، افغانها نیز به UNHCR دسترسی کامل خواهند داشت.

دولت انتقالی اسلامی افغانستان در همکاری همه جانبه، با کارمندان کمیشنری عالی سازمان ملل متحد در امور پناهنده گان را اجازه خواهد داد تا از چگونگی برخورد وسلوک با عودت کننده گان مطابق اصول ومعیارات حقوق بشری منجمله تطبیق تعهدات شامل این موافقتنامه وفرمان شماره (۲۹۷) مورخ ۱۳/۳/۱۳۸۰ (۳ جون ۲۰۰۲) نظارت بعمل آورند.

به این اساس، جانب دولت انتقالی اسلامی افغانستان از وقوع هر نوع اتفاقات استثنایی از قبیل بازداشت، توقیف واقدامات جزایی در مورد عودت کننده گان، UNHCR را مطلع میسازد. دولت انتقالی اسلامی افغانستان مدارک قانونی چنین قضایا را عندالمطالبه تهیه نموده ودسترسی کارمندان UNHCR را بصورت فوری به چین عودت کننده گان تامین خواهد نمود.

دسترسی مجوزه به اساس این فقره ۱ این ماده به کارمندان کمیشنری عالی سازمان ملل متحد در امور پناهنده گان داده شده است توسعه وسازمانهای دولتی وغیردولتی را احتوا نماید که احتمالاً UNHCR در مشوره با طرفهای مربوطه جهت تطبیق یک یا چند بخش پروگرام عودت داوطلبانه تحت پوشش موافقتنامه هدا، بانها داخل توافقات گردد.

ماده چهاردهم

ماهیت مصنویت سفر عودت

در تطبیق این موافقتنامه حکومت فرانسه مسنول مصنویت افغانهای داوطلب عودت، الی میدان هوایی یا محل خروجی در خاک خویش خواهد بود. مصنویت عودت کننده گان ودارایی هایش شخصی شان در جریان سفر بدوش انتقال دهنده ویا تاجائیکه کاربرد پذیر باشد، بدوش سازمان تطبیق کننده سفر میباشد. دولت انتقالی اسلامی افغانستان مسنولیت مصنویت انها را در قلمرو افغانستان بدوش خواهد داشت.

ماده پانزدهم

تدابیر مراقبتی صحی

فرانسه انجام معاینات صحی اساسی افغانهای را که تحت این موافقتنامه عودت مینمایند قبل از حرکت شان به افغانستان تامین مینماید وبادر نظر داشت فرصت در صورت لزوم به مراقبت صحی نیز در داخل فرانسه دسترسی خواهند داشت. باوجود آن واکسینیشن های مورد ضرورت قبل از حرکت از جانب فرانسه برای شان تطبیق خواهد شد.

ماده شانزدهم

تشریفات مهاجرتی وگمرکی

دولت انتقالی اسلامی افغانستان وحکومت فرانسه به منظور تامین سریع عودت افغانها وانتقال دارایی های شان، مقررات مهاجرتی، گمرکی وصحی خویش را معمولاً در نقاط مرزی اجرا میشوند ساده وآسان خواهند نمود.

دارایی های شخصی عودت کننده گان از قبیل اجناس خانواده وبرقی، اسعارقند ومواد غذایی عودت کننده گان از پرداخت هر نوع مالیه، تکس وتعرفه معاف خواهد بود، مشروط بر اینکه صادرات وواردات چنین اموال از دیدگاه قوانین فرانسه وافغانستان ممنوع نباشد، لست های مشخص کننده این اقلام به زود ترین فرصت ممکن بعد از امضای این موافقتنامه توسط هر دو طرف، تسلیم یکدیگر خواهد شد.

ماده هفدهم

ورود به میدان هوایی و ترتیبات ترانزیتی

طرفها، توافق دارند که در اکثر حالات، مناسب ترین طریقه، برگشت از کشور فرانسه به افغانستان مسیر هوا بوده واکثراً پروازها از طریق میدان هوایی بین المللی کابل صورت خواهند گرفت.

UNHCR و موسسه تطبیق کننده سفر عودت، تاجاییکه کاربرد پذیر باشد، دسترسی بدون ممانعت را در پذیرش عودت کننده گان در میدان هوایی دارا خواهند بود.

با مساعدت سایر طرفها، دولت انتقالی اسلامی افغانستان فراهم اوری تسهیلات مناسب را در جهت پذیرش عودت کننده گان تامین خواهد نمود، مخصوصاً در انتقال انهنائیکه به گروپ های آسیب پذیر مربوط میشوند، انتقال انها الی محلات مقصود، تا اندازه که طرفها لازم میبندارند. در صورت لزوم و مناسب، ممکن است طرفها در صدد تفاهم و حصول رضایت کشورهای همسایه برآیند تا به عودت کننده گان اجازه دهند از قلمرو شان جهت رسیدن به محلات اصلی شان در افغانستان از مستقیم ترین و مصنوع ترین مسیر عبور نمایند.

ماده هژدهم

آگاهی از ماین ها

طرفها، در ارایه مشوره کافی برای افغانهای عودت کننده، راجع به خطرات ماین و مواد منفلق ناشده همکاری خواهند نمود.

ماده نوزدهم

بسته عودت

فرانسه بادر نظر داشت بودجه دست داشته، هزینه سفرالی منازل نهایی در داخل افغانستان و مصارف انتقال اثاثیه اضافی (۶۰ کیلوگرام برای فی نفر) را بشمول مصارف اداری ترتیب سفر، پرداخت خواهد نمود.

بر علاوه فرانسه در حدود بودجه دست داشته یک بسته عودت را نیز بمنظور تسهیل پروسه اسکان مجدد افغانهای که تحت پوشش این موافقتنامه عودت می نمایند، پرداخت خواهد نمود. چگونگی پرداخت این مساعدت در مشوره با سایر طرفها صورت خواهد گرفت. در تدارک بسته توجه خاص به نیازمندی های زنان، اطفال و سایر اقشار آسیب پذیر معطوف خواهد شد.

ماده بیستم

مساعدت در پروسه استقرار مجدد

به منظور فراهم اوری تسهیلات مجدد در امر معیشت زندگی عودت کننده گان در داخل افغانستان و بادر نظر داشت مجموعه از نیازمندی های وسیعتر اعمار و احیای مجدد افغانستان، فرانسه در مشورت با سایر طرفها حمایت از پروژه های متداوم اعمار و احیای مجدد را بطور رضایت بخش در نظر داشته و در صورت امکان در آموزش مهارت های حرفوی لازم و مناسب و همچنان پروگرام های اشتغال زایی برای افغانها در ساحات عودت، کمک خواهد نمود.

ماده بیست و یکم

میکانیزم های هماهنگی

طرفها در تطبیق این موافقتنامه، متعهد به هماهنگی و مشورت همه جانبه و نزدیک با یکدیگر میباشند. درین خصوص اطلاعات مربوطه (بجز از معلومات مشخص فردی در مورد ادعا های پناهجویی) بطور منظم بین آنها خاصاً میان مامورین نمایندگی های دیپلماتیک کشور فرانسه، دولت انتقالی اسلامی افغانستان و دفاتر مربوطه UNHCR مقیم هر دو کشور، تبادل خواهد شد.

نمایندگان تعیین شده طرفها، یک گروه کاری را جهت نظارت و بحث پیرامون تطبیق این موافقتنامه ایجاد خواهند نمود، این گروه کاری در هر (سه ماه) یک مرتبه در پاریس، کابل و یا ژنو تشکیل جلسه میدهد ولی هرگاه یکی از جوانب درخواست نماید جلسه اضافی نیز تدویر خواهد یافت. هرگاه این گروه کاری مناسب تشخیص دهد از نمایندگان سایر سازمانها دعوت بعمل خواهد آمد در صورتیکه خواسته باشند در ظرفیت مشاوریتی در جلسه اشتراک نمایند.

گفتگوهای گروه کاری مبتنی بر توافق متقابل نمایندگان معرفی شده و یا بدیل های شان صورت خواهد گرفت.

ماده بیست و دوم

پرسونل

حکومت فرانسه و دولت انتقالی اسلامی افغانستان در صورت لزوم دخول و اقامت کارمندان رسمی خویش، پرسونل UNHCR و کارمندان سایر سازمانهای همکار UNHCR را در امر تطبیق این موافقتنامه، حسب ضرورت از طریق صدور ویزه ها تسهیل خواهند نمود.

ماده بیست و سوم

تداوم اعتبار سایر موافقتنامه ها

این موافقتنامه سبب متاثر شدن و یا کاهش اعتبار سایر اسناد، موافقتنامه ها، ترتیبات یا ساختارهای همکاری بین طرفها نخواهد گردید و تا حدیکه لازم یا کاربرد پذیر باشد اتکاء و تطبیق چنین اسناد، توافقات، ترتیبات و ساختارها طوری در نظر گرفته شوند مثل اینکه منحصراً بخشی از این موافقتنامه در تعقیب اهداف ان یعنی عودت داوطلبانه و اسکان مجدد افغانها، مدد کمک گردند.

ماده بیست و چهارم

اعتبار موافقتنامه سه جانبه تحت موسسات

حکومات انتقالی و دایمی در افغانستان

مواد مندرج این موافقتنامه سه جانبه توسط اداراتی که تحت (موافقتنامه ایجاد ترتیبات برای تشکیل مجدد ادارات حکومت دایمی در افغانستان) ایجاد می گردند، کاملاً برسمیت شناخته خواهد شد. خصوصاً توسط حکومت دایمی که قرار پببینی موافقتنامه متذکره در افغانستان ایجاد خواهد شد.

ماده بیست و پنجم

حل و منازعات

هرسوالی که خارج از تعبیر این موافقتنامه، و یا برای آنچه که درین سند هیچ مفادی در مورد آن در نظر گرفته نشده باشد بمیان آید، بصورت دوستانه از طریق مذاکرات و مشوره بین طرفها، حل و فصل خواهد شد.

ماده بیست و ششم

وارد شدن به مرحله اجرا

این موافقتنامه، بعد از امضاء توسط طرفها، مرعی الاجرا خواهد شد.

ماده بیست و هفتم

تعدیلات

این موافقتنامه الی خاتمه آن توسط یکی از جوانب دارای اعتبار خواهد بود.

نمایندگان هر یکی از طرفها منحیث شاهدین اعتباری، در پای این موافقتنامه سه جانبه امضاء نموده اند. تاریخ امضا توسط طرفها ۲۸ سپتمبر ۲۰۰۲ در سه کاپی اصلی به نسان های فرانسوی و انگلیسی صورت گرفت.

به نمایندگی از حکومت جمهوری فرانسه

به نمایندگی از حکومت انتقالی اسلامی افغانستان

به نمایندگی از کمیشنری عالی سازمان ملل متحد در امور پناهنده گان